

zaPAU

Ponure perspektywy?

Wchodzimy w Nowy Rok z poczuciem, że sprawy tego świata nie wyglądają najlepiej. Rośnie lista zagrożeń. Uчени ogłaszają przerażające scenariusze globalnej katastrofy klimatycznej. Politycy obawiają się wpadnięcia supermocarstw w pułapkę Tukidydesa, czyli rozpoczęcia globalnego konfliktu. Rosnący nacjonalizm skutkuje protekcjonizmem i osłabieniem światowej gospodarki. Rozpoczynająca się właśnie wędrówka ludów zapowiada chaos...

Ale przecież felieton na Nowy Rok winien być pogodny i stwarzać nadzieję. Dodajmy więc tylko, że już wiele razy wydawało się, że jesteśmy w sytuacji bez wyjścia, a koniec świata blisko. I zwykle w takich momentach jakoś udawało się wywinąć z opresji. Wielkie dramaty przychodziły zaś wtedy, gdy nikt się ich nie spodziewał. Może więc nie będzie tak źle?

Aby podtrzymać ten wąły optymizm przypominamy wierszyk sprzed lat.

Redakcja

Rozkosze życia

Pieśń ku pokrzepieniu serc

Wszystko dziś biada: „lepiej wcale nie żyć”
I pesymizmu słycać zewsząd jęk:
A jednak, państwo, zechciejcie mi wierzyć
Życie jest piękne, życie ma swój wdzięk;
Umieć je cenić, to pierwsza zaleta
Nie żądać więcej, niż nam może dać:
Wówczas, braciszku, jak mówi poeta,
Garściami rozkosz zewsząd będziesz brać!

Choć wszystko wezmą ci losy przeciwnie
Pociechę pewną zesłał dobry Bóg:
To – że tak powiem – szczęście negatywne
Tego nie wydrze ci najsroższy wróg;

Gdyś tego szczęścia przeniknął sekreta,
Pogodny idziesz wśród gromów i burz:
Gdzie nogą stąpisz – jak mówi poeta –
Wszędzie ci życie kwitnie wieńcem z róż!

Wszędzie radości znajdziesz nowe źródło
I do rozpuku śmiejesz się raz w raz;
Patrzysz, jak grzebią jakieś stare pudło,
Pomyślisz sobie: na mnie jeszcze czas!
Przystaniesz sobie za trumienką z boku,
Posłuchasz śpiewu i żalobnych mów,
Dziewczątka małe uszczypniesz gdzieś w tłoku
Już się oddawna tak nie czuleś... zdrów.

Wyjdiesz na miasto dla użycia ruchu,
Zdaleka widzisz jakieś twarze dwie:
To Rydel komuś wierci dziurę w brzuchu,
Pomyślisz sobie: dobrze, że nie mnie!

Nie długo szukasz za nową podniętą –
Na „Warszawskiego” do kawiarni idź:
Przeczytasz sobie Hössicka felieton
No i sam powiedz: czy nie warto żyć?

W zimowy wieczór spieszysz do teatru
W fotelik miękki rozkosznie się wtul:
Ciepło, zacisznie, ni śniegu ni wiatru,
Tragedyi sobie wysłuchasz jak król!
Z piątego aktu prosto na kolację,
W gazetce znowu jest nowinek dość:

Tu masz bankructwo, tam znów licytację,
Z trzeciego piętra zleciał jakiś gość!

Tak sobie chodzisz wesoły jak ptaszek,
Radosną wszędzie życia widzisz twarz;
Wreszcie znużony i syt już igraszek
Wracasz do domu: własny kluczyczek masz;
Słycać szmer jakiś: zaglądasz przez szparkę:
I jak tu człowiek się nie cieszyć ma – ?
Tam ktoś... ten... tego... właśnie twą kucharkę
Pomyślisz sobie: dobrze, że nie ja!

Śmiejesz się błogo przed zamknięciem powiek
I dziękczynienia czynisz korny gest –
Byle chciał tylko, znajdzie szczęście człowiek,
Niema co mówić: dobrze jest jak jest!
Więc choć świat biada: „lepiej wcale nie żyć”
I pesymizmu słycać zewsząd jęk,
Najmilsi bracia, zechciejcie mi wierzyć,
Życie jest piękne, życie ma swój wdzięk!!

Tadeusz Boy Țeleński (1909)

PAUza Akademicka – www.pauza.krakow.pl – tygodnik Polskiej Akademii Umiejętności i środowiska naukowego.

Rada Redakcyjna: Magdalena Bajer, Andrzej Białas, Janusz Limon, Ewa Lipska, Stanisław Rodziński, Piotr Sztompka, Marta Wyka, [Jerzy Wyrozumski](mailto:Jerzy.Wyrozumski@pauza.krakow.pl), Jakub Zakrzewski, Franciszek Ziejka.

Redakcja: Andrzej Białas – redaktor naczelny; Andrzej Borowski, Andrzej M. Kobos, Marian Nowy – redaktorzy; Adam Korpak, Krzysztof Skórczewski – grafika; Ryszard Otręba – „Galeria PAUzy”; Anna Michalewicz – dyrektor administracyjny; Witold Brzoskowski, Monika Mentel – fotokład; Wydawnictwo PAU – konsultacje.

Adres do korespondencji: Polska Akademia Umiejętności, 31–016 Kraków, ul. Sławkowska 17; e-mail: pauza@pau.krakow.pl

Oczekujemy na artykuły do 6 000 znaków (ze spacjami) i ilustracje w formacie JPEG o rozdzielczości 300 dpi.